

Perspectiefnota 2024

Meerjarenperspectief 2024-2027

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	4
2 Hoofdpijnen	6
2.1 Gooise Meren op koers	6
2.2 Financieel beeld Perspectiefnota 2024-2027	7
2.3 Ontwikkeling weerstandsvermogen en kengetallen	8
3 Programma's	10
Programma 1 Van en voor iedereen	11
Programma 2 Kansrijk opgroeien	13
Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving	14
Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar	17
Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening	20
Programma 6 Financieel gezond	22
4 Investeringsplan	24

Voorwoord

Aan de gemeenteraad

Met deze perspectiefnota schetst het college de kaders voor de komende jaren. Een nieuw college dat energiek aan de slag wil om ambities te verwezenlijken zoals ook verwoord in het college-uitvoeringsprogramma. Gezien het huidige, onzekere tijdsgewricht is dat een pittige opgave. De enige zekerheid vandaag de dag lijken de fors opgelopen kosten, of het nu gaat om de dagelijkse boodschappen, energie, grondstoffen of personeel. Met die zekerheid heeft het college te dealen. We willen blijven investeren in een duurzaam, sociaal, veilig en vitaal Gooise Meren. Ambities zijn er om te verwezenlijken, niet om ze door te schuiven of te schrappen. Stilstand is achteruitgang, dat gaat ook op voor een gemeente die niet meer investeert in nieuw beleid, de openbare ruime en/of jaar inwoners. De ambities van het college zijn erop gericht om de inwoners van Gooise Meren een aantrekkelijk woon- werk- en leefklimaat te blijven bieden, zonder dat dit hen de hoofdprijs kost. Dat betekent dat er stevige keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes aan de inkomsten- en uitgavenkant die niet allen even populair zullen zijn, maar wel noodzakelijk om financieel gezond en vitaal te blijven.

Het college staat voor een uitdaging. We presenteren een meerjarenperspectief dat (nog) niet in alle komende jaren sluitend is. Het college ziet echter wel mogelijkheden om straks een sluitende begroting voor te leggen. Belangrijke factor is de hoogte van de rijksbijdrage en de wijze waarop wij straks gecompenseerd worden. Mocht dat onvoldoende zijn om zwarte cijfers te schrijven, dan zijn nadere maatregelen nodig.

College van Burgemeester en Wethouders Gooise Meren

1 Inleiding

Iedere begrotingscyclus start met de perspectiefnota.

De financiële verordening geeft richtlijnen voor de producten uit de planning en controlcyclus, waaronder ook de perspectiefnota (art. 3). Deze richtlijnen geven we hieronder weer.

Het begrotingsjaar begint met de perspectiefnota. Hierin vindt een kaderstellende vooruitblik naar de komende jaren plaats en de komende begroting in het bijzonder. Kenmerkend hiervoor is de integrale afweging die wordt gemaakt voor de inzet van de middelen voor de komende jaren. De inhoud van de perspectiefnota kan jaarlijks veranderen, afhankelijk van de actualiteit. Een vaste herkenbare indeling zorgt voor consistentie en herkenbaarheid.

Richtlijnen Perspectiefnota:

1. De raad stelt jaarlijks de Perspectiefnota vast, die een periode van minimaal 4 jaar beslaat (begrotingsjaar en de 3 jaren daarna), waarin de ontwikkelingen (trends/risico's) en de toedeling van de financiële middelen worden benoemd..
2. Besluiten over nieuwe ontwikkelingen/wensen vinden zo veel mogelijk integraal plaats bij het vaststellen van de Perspectiefnota.
3. De Perspectiefnota beschrijft in elk geval de nieuwe ontwikkelingen die van invloed zijn op de koers en/of het meerjarig financiële beeld.
4. In de Perspectiefnota worden de (technische) uitgangspunten voor de begroting vastgesteld.
5. De Perspectiefnota bevat in ieder geval een meerjarig investeringsplan.
6. In de jaarlijkse begroting vindt de uitwerking en actualisering van de kaders vanuit de Perspectiefnota plaats.

In het voorjaar van 2023 worden de belangrijkste uitgangspunten ontwikkeld voor het beleid van 2024 en worden de financiële consequenties in beeld gebracht. Dit jaar staat het beleid vooral in het teken van de uitwerking van het coalitieakkoord in een College-uitvoeringsprogramma. We zien, alles bij elkaar opgeteld, een structureel negatief financieel beeld ontstaan vanaf 2026 en de financiële ratio's afnemen..

Structureel saldo Perspectiefnota 2024-2027 bedragen in € x 1.000	2024	2025	2026	2027
Saldo Perspectiefnota 2024-2027	1688 N	1640 V	4856 N	4635 N
<i>Waarvan incidentele mutaties</i>	<i>4825 N</i>	<i>1476 N</i>	<i>297 N</i>	<i>0 N</i>
Structureel saldo Perspectiefnota 2024-2027	3137 V	3115 V	4559 N	4635 N

Ons uitgangspunt, zoals verwoord in de Programmabegroting 2023, is om een financieel gezonde gemeente te zijn met een meerjarig, structureel en reëel sluitende begroting. Indien we geen compensatie van het Rijk krijgen voor de terugval vanaf 2026 dan zijn structurele inkomstenverhogingen of uitgavenverlagingen onvermijdelijk. Op voorhand kan daarbij niet worden uitgesloten dat ook naar de OZB wordt gekeken. De binnenkort te verwachten meicirculaire 2023 geeft over de compensatie van het Rijk mogelijk meer duidelijkheid.

Leeswijzer

De Perspectiefnota 2024-2027 is als volgt opgebouwd:

Hoofdlijnen en samenvattend financieel beeld 2024-2027

In hoofdstuk 2 besteden we aandacht aan de uitwerking van het Coalitieakkoord, financieel-technische uitgangspunten, het financieel meerjarenbeeld 2024-2027 en de relevante financiële kengetallen. Hierbij dient de Programmabegroting 2023-2026, inclusief amendementen en de structurele doorwerking uit het tweede Voortgangsverslag 2022, als basis. Ook de structurele doorwerking van de voorlopige cijfers uit het eerste Voortgangsverslag 2023 zijn hierin meegenomen. Vervolgens leiden de voorgestelde mutaties tot een nieuw financieel beeld.

Programma's

In hoofdstuk 3 worden per programma de nieuwe ambities uit het College-uitvoeringsprogramma toegelicht en overige en autonome ontwikkelingen gepresenteerd. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste nieuwe voorgenomen investeringen (zie hoofdstuk 4 voor het meerjaren investeringsplan). De doorwerking van de voorlopige cijfers uit het eerste Voortgangsverslag 2023 wordt in deze perspectiefnota niet nader toegelicht. Daarvoor verwijzen we naar het betreffende document.

Financiële uitgangspunten programmabegroting

De financieel-technische uitgangspunten worden toegelicht bij Programma 6 (Financieel gezond). Denk daarbij aan loon- en prijsontwikkelingen en de uitkering uit het gemeentefonds. Ook de consequenties van de voorgenomen investeringen op het kapitaallastenplafond worden daar zichtbaar gemaakt.

2 Hoofdpijnen

2.1 Gooise Meren op koers

Inleiding

Het afgelopen jaar kende een bijzondere dynamiek. Na de aankondiging van de fusie tussen oppositiefractie Goois Democratisch Platform en coalitiefractie Hart voor BNM en het daaropvolgende vertrek van D66 uit de initieel gevormde coalitie, was het politieke landschap hertekend. Het eerder gesloten coalitieakkoord 2022-2026 'Gooise Meren op koers' echter bleef de leidraad voor het college-uitvoeringsprogramma.

Om financiële ruimte te houden voor het maken van keuzes en toch in 2023 vast een start te kunnen maken met de uitvoering van de ambities uit het coalitieakkoord, zijn hiervoor in eerste instantie incidentele middelen opgenomen in de begroting 2023, zodat bij het opstellen van het college-uitvoeringsprogramma en de daaropvolgende begrotingen een nadere afweging kan worden gemaakt. Deze perspectiefnota is nu het eerstvolgende moment om uw raad deze ruimte te bieden.

Van ambities naar uitvoering

In het coalitieakkoord hebben de toen betrokken partijen op hoofdlijnen hun ambities neergezet. Het vertalen van deze ambities naar een uitvoeringsprogramma, is de volgende stap. Dat is geen vanzelfsprekende optelsom, maar een uitdagende puzzel. Want de financiële ruimte is beperkt, wat maakt dat we niet alle ambities kunnen uitvoeren. De gemeentelijke organisatie moet bovendien voldoende capaciteit (menskracht) en deskundigheid hebben om de plannen te kunnen uitvoeren. Bij de vertaling van het coalitieakkoord is daarom onderscheid gemaakt tussen 'verplichtingen' en politieke wensen. Ook bestaande activiteiten zijn daarbij kritisch tegen het licht gehouden. Het college is tot keuzes gekomen die hun weerslag hebben op zowel de lasten als de baten. Hierbij is sprake van ambities met een incidenteel karakter maar ook van voorstellen die structureel van aard zijn.

Voor 2023 zijn de keuzes en de financiële consequenties opgenomen in het eerste Voortgangsverslag 2023; de structurele doorwerking hiervan alsook de ambities voor 2024 en daarna zijn verwerkt in voorliggende perspectiefnota.

Kaderstelling raad

Deze perspectiefnota is, in navolging van de Programmabegroting 2023, ingedeeld in 6 programma's. Deze indeling kent meer samenhang binnen de programma's, dan bij de eerdere 9 programma's, waardoor sturen op maatschappelijke effecten eenvoudiger wordt. De raad kan hierdoor beter kaders stellen (met name bij perspectiefnota en begroting) en controleren in hoeverre de gewenste effecten zijn bereikt (jaarstukken). In de jaarstukken wordt ook de rechtmatigheidsverantwoording door het college aan de raad hierdoor eenvoudiger. Op 19 april jl. is dit in een presentatie aan de raad toegelicht.

Financieel-technische uitgangspunten

In de perspectiefnota wordt jaarlijks rekening gehouden met de financiële ontwikkelingen. Naast de loon- en prijsontwikkeling blijven ook de onverminderd hoge bouwkosten een onderwerp van zorg. Om van ambitie naar uitvoering te komen zal hier dus ook financiële ruimte voor moeten worden gevonden in onze begroting. We verwachten dat het Rijk hiervoor wel enige compensatie zal verstrekken via de uitkering uit het Gemeentefonds, maar dit is nog niet duidelijk. De uitvoering vertaalt zich ook in diverse investeringsambities die invloed hebben op het kapitaallastenplafond.

Deze financieel-technische uitgangspunten lichten we onder programma 6 Financieel gezond nader toe.

2.2 Financieel beeld Perspectiefnota 2024-2027

Het financieel beeld start met de saldi uit de door de raad in november 2022 vastgestelde begroting 2023-2026. Daarnaast is sprake van enkele overige en autonome ontwikkelingen, als gevolg van wettelijke taken of als doorwerking van eerdere besluitvorming. Ook houden we rekening met de financieel-technische uitgangspunten, zoals loon- en prijsontwikkelingen en de uitkering uit het Gemeentefonds, om een reëel financieel vertrekpunt te bepalen.

Het financieel beeld (tabel 1) laat daarmee voor 2024 en 2025 een flink positief saldo zien door met name een hogere uitkering uit het Gemeentefonds. Vanaf 2026 slaat dit om naar een negatief saldo door een veel lagere uitkering uit het Gemeentefonds, ook bekend als het 'ravijn'.

Financieel beeld (1) bedragen in € x 1.000	Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026	<i>I</i>	2640 N	112 N	217 N	0 N
	<i>S</i>	7632 V	9521 V	98 V	98 V
Saldo Begroting 2023 - 2026		4992 V	9409 V	119 N	98 V
Overige en autonome ontwikkelingen		520 N	598 N	455 N	455 N
Veiligheidsregio	S	130 N	130 N	130 N	130 N
Toename beheerkosten agv areaaluitbreiding	S	107 N	107 N	107 N	107 N
Bodemtaken	S	158 N	158 N	158 N	158 N
Wkb (Omgevingswet)	S	PM	PM	PM	PM
Externe veiligheid	S	30 N	10 N	10 N	10 N
Netwerkbeheer	S	50 N	50 N	50 N	50 N
Verplaatsbare bekisting verzamelgraven	I	45 N	0 N	0 N	0 N
Afdracht archief Muiden naar Streekarchief	I	0 N	144 N	0 N	0 N
Financieel-technische uitgangspunten		1327 V	641 V	43 V	117 V
Prijsindexatie	S	2600 N	2600 N	2600 N	2600 N
Loonstijging	S	1240 N	1240 N	1240 N	1240 N
Bouwkostenstijging investeringen	S	426 N	672 N	759 N	937 N
Bouwkostenstijging onderhoud	S	445 N	445 N	445 N	445 N
Aanname loon-/prijscompensatie Alg uitkering	S	4936 V	4936 V	4936 V	4936 V
Kapitaallasten	S	1101 V	661 V	150 V	402 V
Saldo 2024 - 2026	<i>I</i>	2685 N	256 N	217 N	0 N
	<i>S</i>	8485 V	9707 V	313 N	240 N
Saldo 2024 - 2026		5800 V	9451 V	530 N	240 N

Omdat de ambities uit het College-uitvoeringsprogramma voor 2024 een flink beslag leggen op de beschikbare middelen, is gekeken of en waar lopende activiteiten kunnen worden verminderd (ruimte maken door 'oud voor nieuw'). Door de invulling van deze ambities dalen de begrotingssaldi, zoals te zien in tabel 2, in alle jaren.

Financieel beeld (2) bedragen in € x 1.000	Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo 2024 - 2026	I	2685 N	256 N	217 N	0 N
	S	8485 V	9707 V	313 N	240 N
Saldo 2024 - 2026		5800 V	9451 V	530 N	240 N
Nieuwe ambities		7635 N	8203 N	6342 N	6412 N
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S	5543 N	6911 N	4970 N	5120 N
Ambities CUP 2024	I	1040 N	120 N	80 N	0 N
Ambities CUP 2024	S	1052 N	1172 N	1292 N	1292 N
Ruimte maken (oud voor nieuw)		147 V	392 V	2017 V	2017 V
Verminderen sportcoaches	S	90 V	90 V	90 V	90 V
Verlagen ontwikkelruimte organisatie	S	50 V	50 V	50 V	50 V
Welstandsvrije gebieden	S	37 V	37 V	37 V	37 V
Verledden lichtmasten	S	0 N	75 V	350 V	350 V
Verledden Openbare Verlichting incidentele afboeking huidige armaturen	I	1100 N	1100 N	0 N	0 N
herprioritering toezicht BOA's	S	0 N	70 V	70 V	70 V
Sluiting/verplaatsing zwembad De Lunet Naarden i.r.t. Naarderheem	S	0 N	0 N	250 V	250 V
Inkomsten buitenreclame	S	70 V	70 V	70 V	70 V
Inkomsten Billboard A1	S	0 N	100 V	100 V	100 V
Parkeertarieven	S	1000 V	1000 V	1000 V	1000 V
Financieel beeld 2024-2027	I	4825 N	1476 N	297 N	0 N
	S	3137 V	3115 V	4559 N	4635 N
Financieel beeld 2024-2027		1688 N	1640 V	4856 N	4635 N

Ons uitgangspunt, zoals verwoord in de Programmabegroting 2023, is om een financieel gezonde gemeente te zijn met een meerjarig, structureel en reëel sluitende begroting. Indien we geen compensatie van het Rijk krijgen voor de terugval vanaf 2026 dan zijn structurele inkomstenverhogingen of uitgavenverlagingen onvermijdelijk. Op voorhand kan daarbij niet worden uitgesloten dat ook naar de OZB wordt gekeken. De binnenkort te verwachten meicirculaire 2023 geeft over de compensatie van het Rijk mogelijk meer duidelijkheid.

2.3 Ontwikkeling weerstandsvermogen en kengetallen

Weerstandsvermogen

In deze paragraaf schetsen we de ontwikkeling van de financiële positie en enkele kengetallen. De cijfers zijn gebaseerd op de concept Jaarstukken 2022, de Programmabegroting 2023-2026 en onderhavige perspectiefnota.

De begrotingsruimte betreft het saldo uit het financieel meerjarenbeeld in deze perspectiefnota.

Beschikbare weerstandscapaciteit 2023 (bedragen in €)	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve per 1 januari	31.953.182	30.264.826	31.904.793	27.049.261
Onbenutte belastingcapaciteit 2023	15.687.465	15.687.465	15.687.465	15.687.465
Begrotingsruimte	-1.688.356	1.639.966	-4.855.532	-4.634.971
Stelpost onvoorzien	10.400	10.400	10.400	10.400
Totale weerstandscapaciteit	45.962.691	47.602.657	42.747.126	38.112.155

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de geïnventariseerde risico's. In de concept Jaarstukken 2022 belooft dit een bedrag van ruim € 11 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit, bepaalt de ratio van het weerstandsvermogen. Indien deze ratio groter is dan 1 dan is sprake van een voldoende weerstandscapaciteit, boven 2 zelfs uitstekend; dit is de kwalificatie die de komende jaren geldt voor Gooise Meren.

Ratio weerstandscapaciteit	2024	2025	2026	2027
Benodigde weerstandscapaciteit	11.134.940	11.134.940	11.134.940	11.134.940
Beschikbare weerstandscapaciteit	45.962.691	47.602.657	42.747.126	38.112.155
Ratio	4,1	4,3	3,8	3,4

Kengetallen

Hieronder volgen de 'verplichte' kengetallen uit de paragraaf weerstandsvermogen.

In deze kengetallen zijn de uitkomsten van de voorstellen in deze perspectiefnota verwerkt.

Verloop van de kengetallen	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
netto (gecorrigeerde) schuldquote	98,7%	108,7%	121,9%	120,1%
solvabiliteitsratio	16,6%	15,9%	14,1%	14,2%
structurele exploitatieruimte	2,0%	2,0%	-3,1%	-3,1%
grondexploitatie	3,4%	3,5%	0,0%	0,0%
belastingcapaciteit	111,8%	111,8%	111,8%	111,8%

Als we dit vertalen naar rapportcijfers, de methodiek zoals door de raad vastgesteld¹, dan ziet het plaatje er als volgt uit.

Rapportcijfer	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
netto (gecorrigeerde) schuldquote	2,0	2,0	2,0	2,0
solvabiliteitsratio	1,3	1,3	1,3	1,3
structurele exploitatieruimte	1,0	1,0	0,3	0,3
grondexploitatie	1,5	1,5	1,5	1,5
belastingcapaciteit	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal rapportcijfer	5,9	5,9	5,2	5,2
Streefwaarde				
Voldoende				
Onvoldoende				

Ten opzichte van de Begroting 2023 zien we het rapportcijfer in 2025 en 2026 dalen van 7,3 (streefwaarde) naar 5,2 (onvoldoende). De daling komt door daling van de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. Door invulling van de nieuwe ambities blijft minder financiële ruimte over om toe te voegen aan de Algemene Reserve, waardoor de solvabiliteit onder de 20% komt. En omdat nog dekking moet worden gevonden voor de ambities is de structurele exploitatieruimte vanaf 2026 negatief. Om minimaal een rapportcijfer 'voldoende' te realiseren zijn, indien we geen of onvoldoende compensatie krijgen van het Rijk, keuzes nodig, zoals een vermindering van ambities, verhoging van de inkomsten en/of temporisering van investeringen.

¹ Notitie Uitgangspunten beoordeling kengetallen (zaak 2135840)

3 Programma's

Programma 1 | Van en voor iedereen

3.1.1 Nieuwe ambities

Zorginfrastructuur verkennen

We verkennen op welke manier we als gemeente kunnen bijdragen aan en invloed uit kunnen oefenen op het behoud van een goede zorginfrastructuur zodat zorg in Gooise Meren bereikbaar is en blijft.

Visie op vrijwilligerswerk

We stellen een visie vast op het werven, behouden, waarderen en ondersteunen van vrijwilligers (bij zorg, sport, cultuur, natuur etc.) en voeren deze uit. We maken deze samen met onze partners uit het veld.

Actualiseren beweeg- en sportvisie

We actualiseren de beweeg- en sportvisie op basis van de evaluatie die we in 2023 uitvoeren. We nemen de inventarisatie van beweegmogelijkheden in de openbare ruimte hierin mee. We stellen een uitvoeringsplan op en voeren dit uit.

Ledverlichting sportvelden

We stellen een structureel meerjaren onderhoudsplan (MJOP) Ledverlichting sportvelden vast en voeren deze uit in de periode 2025 tot 2028.

Budgetcoaches evalueren

Op basis van een evaluatie beslissen we of het wenselijk is de budgetcoaches structureel in te zetten.

Doorzetten inclusieagenda

In 2024 beslissen we of we de inclusieagenda 2022-2025 'Iedereen Doet Mee' verder gaan uitvoeren en hoeveel budget we hiervoor beschikbaar hebben.

Evaluatie Minimabeleid

Aan de hand van de armoedemonitor evalueren we het minimabeleid. We beslissen of en hoe het minimabeleid moet worden aangepast. We willen zorgen dat het beleid effectief is en we met het beleid de juiste groepen mensen bereiken.

Herstelgericht werken en inzet ervaringsdeskundigheid

In 2024 evalueren we deze actie uit het beleidsplan bescherming en opvang. Op basis van deze evaluatie besluiten we of we deze maatregel structureel voortzetten.

Evaluatie Aanpak GGZ-landing in de wijk

De aanpak GGZ-landing zet in op versterking van het voorveld door laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden, passende ondersteuning bij het herstelproces en acceptatie in de woonomgeving. In 2024 evalueren we deze aanpak.

Voorzieningenplan vaststellen

We stellen een voorzieningenplan vast op basis van de inventarisatie en het behoeftenonderzoek. Daarin prioriteren we culturele en maatschappelijke welzijnsvoorzieningen.

Evaluatie pilot Cultuurcoach

We zetten de pilot voor de inzet van de cultuurcoach voort en evalueren de inzet in 2024. Op basis hiervan moet de keuze gemaakt worden of en op welke wijze we door willen gaan met de cultuurcoach.

3.1.2 Overige en autonome ontwikkelingen

Geen.

3.1.3 Ruimte maken (oud voor nieuw)

Sportcoaches

Ter uitvoering van onze sport- en beweegvisie werken we o.a. met de inzet van buurtsportcoaches. Dit jaar (2023) evalueren we de sport- en beweegvisie. De opdracht voor de inzet van buurtsportcoaches wordt voor 2024 opnieuw in de markt gezet. We nemen hierin een financiële taakstelling mee. In de evaluatie van de beweeg- en sportvisie geven we aan hoe nadere invulling te geven aan die taakstelling met behoud van kwaliteit.

Versneld sluiten De Lunet i.r.t. Naarderheem

We doen een verkenning naar de mogelijkheden om bij het nieuwe Naarderheem een nieuwe mogelijkheid voor zwembad te realiseren. Hier aan gerelateerd onderzoeken we de mogelijkheid om het zwembad in de Lunet te sluiten. De sporthal blijft in dit scenario wel bestaan. We willen onderzoeken of versnelde sluiting van De Lunet haalbaar is. Zwemactiviteiten (voor doelgroepen) kunnen dan in afwachting van het nieuwe zwembad bij Naarderheem eventueel tijdelijk ondergebracht worden in zwembad De Zandzee. Hier geven we de komende jaren opvolging aan.

3.1.4 Nieuwe investeringen

Sportvelden

In de planperiode (vanaf 2025) staan diverse topaagrenovaties gepland van voetbalvelden

Speelvoorzieningen

Naast reguliere vervangingen (2026 en 2027) staan ook speelvoorzieningen gepland bij enkele herinrichtingsprojecten.

3.1.5 Financieel beeld

Programma 1 Van en voor iedereen (bedragen in € x 1.000)		Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026			-22.553	-21.987	-21.946	-21.946
Nieuwe ambities			-1.561	-1.451	-1.461	-1.611
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S		-1.251	-1.291	-1.341	-1.491
Zorginfrastructuur verkennen	I		-50			
Uitvoeringsplan visie op vrijwilligerswerk	S		-20	-20	-20	-20
Herstelgericht werken en inzet ervaringsdeskundigheid	I		-80	-40		
Actualiseren Beweeg- en sportvisie	S		-110	-50	-50	-50
Ledverlichting sportvelden	S		-50	-50	-50	-50
Budgetcoaches evalueren	S			PM	PM	PM
Doorzetten inclusieagenda	S			PM	PM	PM
Evaluatie minimabeleid	S			PM	PM	PM
Evaluatie aanpak GGZ-landing in de wijk	S			PM	PM	PM
Voorzieningenplan vaststellen	S			PM	PM	PM
Evaluatie pilot Cultuurcoach	S			PM	PM	PM
Ruimte maken (oud voor nieuw)			90	90	340	340
Sportcoaches	S		90	90	90	90
Sluiting/verplaatsing zwembad De Lunet Naarden i.r.t. Naarderheem	S		-	-	250	250
Totaal mutaties na begroting			-1.471	-1.361	-1.121	-1.271
Saldo Perspectiefnota 2024-2027			-24.024	-23.348	-23.067	-23.217

Programma 2 | Kansrijk opgroeien

3.2.1 Nieuwe ambities

Integraal beleidsplan jeugd

We stellen een integraal beleidsplan Jeugd op (van speeltuinen, sport en cultuur tot onderwijs en van jeugd en jongerenwerk tot jeugdbescherming en jeugdreclassering). Een belangrijk aandachtspunt is het terugdringen van middelengebruik door jongeren. We voeren dit beleidsplan uit op basis van een uitvoeringsprogramma.

Voortzetting uitbreiding jeugdteam

In 2023 is het jeugdteam tijdelijk versterkt met 3 fte extra. We verwachten dat we de extra inzet gaan voortzetten. Daarbij kijken we naar de effecten van de extra inzet en ook naar de plannen van het rijk om de jeugdzorg te verbeteren.

Aanpak doorverwijzing huisartsen

We bepalen samen met de huisartsen welke maatregelen we kunnen nemen om doorverwijzingen naar jeugdzorg efficiënter en effectiever te laten verlopen. Dit doen we op basis van de uitkomsten van het eerder uitgevoerde onderzoek.

3.2.2 Overige en autonome ontwikkelingen

Geen.

3.2.3 Ruimte maken (oud voor nieuw)

Geen.

3.2.4 Nieuwe investeringen

Onderwijshuisvesting

De planning van renovatie dan wel nieuwbouw is gebaseerd op het in 2018 vastgestelde IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) en betreft nog geen geactualiseerde cijfers. Binnenkort leggen we u een nieuw voorstel voor. Afhankelijk van de keuzes wordt de meerjarenbegroting bijgesteld. Gelet op de stijgende bouwkosten zal dit om substantiële aanpassingen gaan.

3.2.5 Financieel beeld

Programma 2 Kansrijk opgroeien (bedragen in € x 1.000)	Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026		-18.832	-18.712	-19.493	-19.493
Nieuwe ambities		-3.928	-3.831	-3.969	-3.969
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S	-3.208	-3.201	-3.219	-3.219
Integraal beleidsplan jeugd	S	-270	-270	-270	-270
Voortzetting uitbreiding jeugdteam	S	-300	-360	-480	-480
Aanpak doorverwijzing huisartsen	I	-150	-	-	-
Totaal mutaties na begroting		-3.928	-3.831	-3.969	-3.969
Saldo Perspectiefnota 2024-2027		-22.760	-22.543	-23.462	-23.462

Programma 3 | Passend wonen in een groene omgeving

3.3.1 Nieuwe ambities

Prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties

De prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties moeten in 2024 weer worden herzien. Deze keer betrekken we ook de zorgpartijen. We maken onder andere afspraken over sociale koop, woningen met zorg en huisvesting van statushouders.

Taskforce sociale woningbouw voortzetten

We werken samen met de corporaties in de taskforce sociale woningbouw om te faciliteren en prioriteren in sociale en middel dure woningbouw, zodat corporaties hun prestatieafspraken met de gemeente kunnen realiseren en beter kunnen voorzien in de groeiende vraag naar betaalbare woningen en woningen voor specifieke doelgroepen.

Biodiversiteitsactieplan uitvoeren en monitoren

We gaan de komende jaren verder met het uitvoeren van het Programma Biodiversiteit uit de omgevingsvisie en we evalueren dit plan en de toegevoegde waarde hierbij van de stadsecoloog, zodat we kunnen beslissen of deze structureel aan de formatie wordt toegevoegd.

Herzien kapbeleid

Bomen zijn belangrijk voor de kwaliteit van de leefomgeving, de biodiversiteit en het klimaat. We herzien in 2024 en 2025 het kapbeleid en zorgen daarbij dat de herziene kapregelgeving hieraan beter bijdraagt.

Beleid begraafplaatsen herzien

We actualiseren het beleid voor de begraafplaatsen op het gebied van monumentenzorg, klimaatadaptatie, uitvaartzorg en andere relevante zaken. Op basis daarvan kunnen we de begraafplaatsen toekomstbestendig beheren.

Omgevingsplannen

We stellen stapsgewijs het omgevingsplan op als vertaling van het tijdelijke omgevingsplan. Hiermee voldoen we aan onze wettelijke verplichting.

3.3.2 Overige en autonome ontwikkelingen

Beheer areaal

Ook in 2024 wordt er vanuit diverse (bouw)plannen areaal aan de gemeente overgedragen. Het gaat hierbij om De Krijgsman deelplan 6 t/m 9, het buitenterrein van de Sporthal Bredius, het bouwplan Bredius en de Voormeerpassage. Hiervoor zijn beheergelden noodzakelijk.

Bodemtaken

Wanneer de Omgevingswet van kracht wordt, zal de Gemeente Gooise Meren bevoegd gezag worden over de bodemlocaties waar in het verleden een bodemsanering heeft plaatsgevonden en die nu schoon dan wel voldoende gestabiliseerd en geschikt zijn voor het huidige gebruik. De nieuwe taken die de gemeente voor deze bodemlocaties moet gaan uitvoeren betreffen toezicht, handhaving en beoordelen bodemonderzoeken (van initiatiefnemers). In feite moet de gemeente ervoor zorgen dat de bodemkwaliteit gelijk blijft of beter wordt. Deze taak zal namens de gemeente worden uitgevoerd door de OFGV, die daar de specialisten voor heeft.

Wet kwaliteitsborging

De Wkb treedt per 1 januari 2024 samen met de Omgevingswet in werking.

De gemeente zal bij de meeste aanvragen (klasse1) het technische deel niet meer toetsen en er ook geen toezicht op houden. Dit moeten private kwaliteitsborgers gaan doen. De gemeente houdt wel haar controlerende taak op de gegevens/rapportages die de kwaliteitsborger bij de gemeente moet overleggen.

Dit heeft gevolgen voor de legesinkomsten. Naar verwachting zullen als gevolg van de veranderende taken minder legesinkomsten ontvangen worden, ongeveer 25% per aanvraag. Er zullen ook minder uitgaven aan inhuur zijn. De precieze verhouding is nog niet duidelijk. De verwachting is dat eind 2023 extra veel aanvragen onder het oude regime zullen worden ingediend.

Externe veiligheid

Wanneer de Omgevingswet van kracht wordt, krijgt de Gemeente Gooise Meren er nieuwe taken bij op het gebied van Externe Veiligheid. Dat is onder andere het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV), een feitelijke, digitale, weergave van de veiligheidsrisico's. Het REV wordt onder de Omgevingswet, een weergave van de risicoveroorzakers zoals deze in Bijlage VII van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl, onderdeel van de Omgevingswet) zijn benoemd en de weergave van de risico-ontvangers zoals deze in Bijlage VI van het Bkl zijn benoemd.

Het REV moet worden "gevuld" en onderhouden, de OFGV en Veiligheidsregio ondersteunen de Gemeente Gooise Meren daarbij met de benodigde data.

Omgevingswet

De invoerdatum is nu definitief vastgesteld op 1 januari 2024. We zijn nog bezig de uiteindelijke (financiële) consequenties in kaart te brengen. Het streven is om dit voor de vaststelling van de begroting 2024 in beeld te hebben.

Verplaatsbare verzamelgraven

Het realiseren van verplaatsbare bekistingen ten behoeve van 3 verzamelgraven op de begraafplaatsen in Bussum, Muiden en Muiderberg in 2024/2025 bestaat uit het herinrichten van het bestaande verzamelgraf (Muiden) en het leveren en plaatsen van een drietal verzamelgraven (aluminium grafbekisting en afsluitbare (betondeksels). Met deze verzamelgraven kan het ruimen van graven piëteitsvol en efficiënter worden uitgevoerd.

3.3.3 Ruimte maken (oud voor nieuw)

Welstandsvrije gebieden

Door, voorafgaand aan het nieuwe omgevingsplan, een beleidsregel voor welstandsvrij bouwen in te voeren komen we tegemoet aan een belangrijk verbeterpunt van de Omgevingswet: dienstverlening richting initiatiefnemers op het gebied van kortere doorlooptijd procedures. We willen deze beleidsregel vooral toepassen op bouwplannen voor bestaande panden in een aantal welstandsgebieden. Nieuwbouw, bouwplannen van monumenten en bouwplannen voor bestaande panden in gebieden met een bijzonder welstandsniveau vallen hier niet onder.

Verledden lichtmasten

In het beheerplan 2022-2025 is de ambitie uitgesproken om het onderhoud waar mogelijk te verduurzamen. In deze lijn past het overstappen naar energiezuinige ledverlichting bij het vervangen van 'oude lampen'. Op dit moment hebben we 12.000 masten binnen de gemeente Gooise Meren waarvan er inmiddels 3.000 zijn verled. Om de duurzaamheidsopgave te versnellen en een structurele besparing op de energielasten te realiseren zullen de resterende 9.000 lantaarns versneld worden verled.

3.3.4 Nieuwe investeringen

Wegen

In de planperiode zijn nieuwe investeringen opgevoerd voor de Graaf Wichmanlaan, Keverdijk, Huizerweg en de Amsterdamse Straatweg alsmede het fietspad Over de Tol-Abri. Tegelijkertijd zijn enkele investeringen uit de begroting 2023 (Olmenlaan, Veerstraat/Veerplein en Slochterenlaan) verder in de tijd weggezet in afwachting van een concrete projectdefinitie.

Voor een aantal reeds eerder voorgenomen investeringen in Muiderberg hangt de planning af van de voortgang van het project Warmtenet.

Riolering

Het voornemen is om de uitvoering van zowel de riolering Keverdijk als Lorentzweg-Pr. Beatrixplantsoen in 2025 te starten.

3.3.5 Financieel beeld

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving (bedragen in € x 1.000)		Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026			-15.628	-15.224	-15.312	-15.312
<i>Overige en autonome ontwikkelingen</i>			<i>-340</i>	<i>-275</i>	<i>-275</i>	<i>-275</i>
Beheer areaal	S		-107	-107	-107	-107
Bodemtaken	S		-158	-158	-158	-158
Wkb (Omgevingswet)	S	PM	PM	PM	PM	PM
Externe veiligheid	S		-30	-10	-10	-10
Verplaatsbare bekisting verzamelgraven	I		-45			
<i>Nieuwe ambities</i>			<i>-1.023</i>	<i>-1.135</i>	<i>-1.135</i>	<i>-1.135</i>
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S		-713	-1.015	-1.015	-1.015
Prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties	I		-40			
Taskforce sociale woningbouw voortzetten	I		-30			
Biodiversiteitsactieplan uitvoeren en monitoren	S		-120	-120	-120	-120
Herzien kapbeleid	I		-40			
Beleid begraafplaatsen herzien	I		-50			
Omgevingsplannen	I		-30			
<i>Ruimte maken (oud voor nieuw)</i>			<i>-1.063</i>	<i>-988</i>	<i>387</i>	<i>387</i>
Welstandsvrije gebieden	S		37	37	37	37
Verledden lichtmasten	S		-	75	350	350
Verledden Openbare Verlichting incidentele afboeking huidige armaturen	I		-1.100	-1.100	-	-
Totaal mutaties na begroting			-2.426	-2.398	-1.023	-1.023
Saldo Perspectiefnota 2024-2027			-18.054	-17.622	-16.335	-16.335

Programma 4 | Economisch vitaal en bereikbaar

3.4.1 Nieuwe ambities

Gemeentebreed ondernemersfonds verkennen

In Bussum hebben de ondernemers een fonds waaruit diverse activiteiten en festiviteiten worden gefinancierd. We onderzoeken in overleg met ondernemers of en zo ja hoe we een gemeentebreed ondernemersfonds kunnen inrichten.

Samenwerking ondernemers en gemeente verbeteren

We willen, aansluitend bij de behoefte, de samenwerking met ondernemers versterken en hen beter van dienst zijn. Op basis van het onderzoek in 2023 naar de behoefte aan en mogelijkheden voor een 'ondernemershuis', stellen we hiervoor in samenspraak met onze partners een aanpak op en voeren deze de komende jaren uit.

Regionale aanpak bestrijden van zorgfraude

Samen met de regio Gooi en Vechtstreek werken we de komende twee jaar aan een betere aanpak voor de bestrijding van zorgfraude. In 2021/2022 is er onderzoek gedaan naar de inrichting hiervan in de Regio. We verbeteren de gezamenlijke bestrijding van zorgfraude op basis van de onderzoeksresultaten.

Visie op hoofdwegenstructuur

We werken in 2023 en 2024 aan de visie op de hoofdwegenstructuur. We stellen kaders op voor de bereikbaarheid per kern. Hiervoor doen we verkeersonderzoeken met modelberekeningen en schetsen we de gevolgen voor de verkeersafwikkeling in de verschillende kernen.

Parkeerketen moderniseren

We vertalen de Mobiliteits- en Parkeervisie naar een concreet parkeerbeleid met belangrijke keuzes voor het moderniseren van de parkeerketen met concrete deelstappen, en voeren dit beleid de komende jaren uit. Deze deelstappen bestaan uit drie verschillende onderdelen: 'visie en beleid', 'techniek en implementatie', en 'organisatie en operatie'. Deze onderdelen zullen uitgewerkt en geïmplementeerd worden in de komende jaren.

Projectplan autoluw Muiden Vesting opstellen

We stellen een projectplan op met een stappenplan voor het autoluw maken van Muiden Vesting. Hierin onderzoeken we mogelijke maatregelen en maken we keuzes voor de uitvoering van het plan. Dit plan voeren we de komende jaren uit.

3.4.2 Overige en autonome ontwikkelingen

Geen.

3.4.3 Ruimte maken (oud voor nieuw)

Inkomsten buitenreclame

De buitenreclames (abri's Ao displays en lichtmasten) zijn opnieuw aanbesteed. Hieruit zijn extra inkomsten te verwachten. De resultaten van de aanbesteding zijn in de begroting verwerkt.

Inkomsten billboard A1

Bij de opbrengsten uit het traject 'Duurzame balans in de begroting' als input bij Perspectiefnota 2022 is afgezien van plaatsing van een groot billboard langs de A1. Zo'n billboard levert potentiële extra reclameopbrengsten op. We stellen voor om dit opnieuw te overwegen en te verkennen waar de plaatsing van een dergelijk billboard haalbaar is.

Parkeertarieven

We willen het parkeren in garages stimuleren. We kiezen ervoor om de parkeertarieven over de hele linie te verhogen met hetzelfde percentage. Bovendien bevordert dit het gebruik van de fiets en lopen als alternatieven voor de auto.

De tarieven van de parkeervergunningen kunnen meegroeien met de parkeertarieven.

Parkeervergunningen worden niet als leges, maar als belasting geïnd. De gemeenteraad is vrij in het bepalen hoe hoog deze parkeerbelasting wordt.

Om de inkomsten te verhogen is een nadere uitwerking alsmede communicatie nodig. Ook zal dit effect hebben op de inrichting van de organisatie (dienstverlening).

3.4.4 Nieuwe investeringen

Gebiedsontwikkeling

Voor de Havenkom Naarden wordt een voorbereidingskrediet gevraagd voor 2024. Ook voor de realisatie van de fietsinfrastructuur rond de nieuwe VO-school op het voormalig Hocrasterrein is een voorbereidingskrediet nodig voor planvorming en voorbereiding. Uitvoering is gepland in 2025.

Mobiliteit en parkeren/Uitvoeringsagenda Mobiliteits- en Parkeervisie

Uitvoeringsagenda Mobiliteits- en parkeervisie

De Uitvoeringsagenda dient als een verbijzondering op de projecten die wij via de PN24 onder de aandacht willen brengen. In de agenda staan (bijna) alle acties uit de oorspronkelijke versie uit 2021 nog steeds genoemd, maar is alleen voor projecten die in het CUP staan of waar extra krediet voor nodig is, een nadere invulling gegeven in planning en financiële strategie. Die zijn hieronder nader uitgewerkt. Er staat inmiddels een separaat overleg met uw raad gepland, waarin een toelichting zal worden gegeven op de Uitvoeringsagenda.

Verkeersveiligheidsknelpunten

Het aanpakken van verkeersveiligheidsknelpunten vindt plaats als onderdeel van de uitvoering van het mobiliteitsplan.

Vanuit het rijk is vanuit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) subsidie verleend aan diverse projecten in onze gemeente die in de periode 2022 – 2025 dienen te worden besteed. Diverse herinrichtingsprojecten vinden vanaf 2024 plaats waarin van deze subsidiegelden gebruik wordt gemaakt.

Tegelijkertijd worden voor de jaren 2026 – 2027 nieuwe projecten geïnitieerd, zoals het invoeren van 30 km zones op de Laarderweg en de F. van Eedenweg.

Voor 2024 en 2025 worden onder meer de projecten snelheidsverlaging op hoofdwegen naar 30 km/uur, autoluwe vestingen Naarden en Muiden, aanpassingen Brinklaan Noord en aanleg van schoolomgevingen voorgesteld.

Er zijn nog geen concrete ramingen opgesteld voor de uitvoering van deze projecten.

Fietsroutenetwerk

In de Gooi en Vechtstreek neemt de uitgaande pendel over de weg en het spoor toe als gevolg van de krimp van werkgelegenheid. Het is belangrijk de verbeterde doorstroming van de A1 te behouden. Het stimuleren van fietsgebruik en openbaar vervoer wordt gezien als middel om het wegverkeer te verminderen. Met de MRA en de Regio Gooi en Vechtstreek hebben wij de intentie om het fietsgebruik te bevorderen en OV- knooppunten beter bereikbaar te maken door aanleg van een hoogwaardig fietsroutenetwerk.

In de komende jaren zal met de realisatie van fietsroutes via voorgenomen, dan wel separate projecten worden begonnen. De provincie Noord-Holland subsidieert 55 tot 95%.

Bevorderen fietsgebruik en gebruik openbaar vervoer

Om fietsgebruik aan te moedigen zijn goede en veilige parkeervoorzieningen nodig bij stations, bushaltes, in het centrum en bij winkels en sportvelden. Goede fietsparkeervoorzieningen dragen bij aan de toegankelijkheid voor voetgangers en mindervaliden.

Vanaf 2025 zal aanleg van dergelijke voorzieningen in integrale projectplanningen worden opgenomen. Verder stimuleren we het optimaliseren van openbaarvervoerknooppunten (mobiliteitshubs) om zoveel mogelijk mensen gebruik te laten maken van buslijnen en treinverbindingen, als onderdeel van hun totale ketenreis.

Modernisering parkeerketen

Digitalisering van de parkeerketen behelst drie verschillende onderdelen: 'visie en beleid', 'techniek en implementatie', en 'organisatie en operatie'.

Deze onderdelen zullen uitgewerkt en geïmplementeerd worden in de komende jaren.

3.4.5 Financieel beeld

Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar (bedragen in € x 1.000)	Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026		-8.572	-8.384	-8.535	-8.535
<i>Nieuwe ambities</i>		<i>-503</i>	<i>-211</i>	<i>-211</i>	<i>-181</i>
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S	-223	-131	-131	-131
Gemeentebreed ondernemersfonds verkennen	I	-40			
Samenwerking ondernemers en gemeente verbeteren	I	-60			
Regionale aanpak bestrijding van zorgfraude	S	-50	-50	-50	-50
Visie op hoofdwegenstructuur	I	-40			
Parkeerketen moderniseren	I	-60			
Projectplan autoluw Muiden Vesting opstellen	I	-30	-30	-30	
<i>Ruimte maken (oud voor nieuw)</i>		<i>1.070</i>	<i>1.170</i>	<i>1.170</i>	<i>1.170</i>
Inkomsten buitenreclame	S	70	70	70	70
Inkomsten Billboard A1	S	-	100	100	100
Parkeertarieven	S	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal mutaties na begroting		567	959	959	989
Saldo Perspectiefnota 2024-2027		-8.005	-7.425	-7.576	-7.546

Programma 5 | Duidelijke en transparante dienstverlening

3.5.1 Nieuwe ambitie

Advies Rekenkameronderzoek dienstverlening uitvoeren

Wij geven uitvoering aan het advies uit het Rekenkameronderzoek naar de dienstverlening van Gooise Meren.

Aanvragers beter informeren over de afhandeling van hun verzoek

We doen gemeentebreed onderzoek om de komende jaren stapsgewijs per organisatieonderdeel realistische servicenormen op te stellen en te bepalen hoe inwoners en ondernemers in het proces beter geïnformeerd kunnen worden over de afhandeling van hun vraag of verzoek.

Opvang van vluchtelingen/asielzoekers realiseren

We maken een plan om structureel (Oekraïense) vluchtelingen/asielzoekers op te vangen. Voor de te maken kosten kunnen we (gedeeltelijk) gebruik maken van Rijksmiddelen.

Nieuw Bibob-beleid

Wij werken de keuzemogelijkheden uit om de Wet Bibob breder toe te passen in Gooise Meren. Op basis van de keuzes wordt er nieuw Bibob beleid vastgesteld en ingevoerd.

Inzet Bibob-coördinator voortzetten

In 2023 hebben we een Bibob-coördinator aangesteld. Deze zorgt ervoor dat we de screenings onder de wet Bibob op juiste wijze uitvoeren om ondermijning tegen te gaan. In 2024 beslissen we of we vanaf 2025 de inzet van de Bibob-coördinator voortzetten.

Inzet wijkadviseurs voortzetten

We besluiten in 2024 of de inzet van de extra wijkadviseurs ook in 2025 en daarna wordt voortgezet.

Democratische kwaliteit

We hebben ambities op het gebied van democratische vernieuwing en participatie. De financiële effecten zijn al meegenomen in het 1e Voortgangsverslag 2023.

Wij onderzoeken of de huidige participatievisie herijking behoeft, zodat we beter kunnen inspelen op de ontwikkelingen op het gebied van participatie. We vinden het belangrijk dat initiatiefnemers (mede) participatie en dialoogtrajecten organiseren. Wij ontwikkelen hiervoor een handreiking, inclusief impactscan. We ontwikkelen pilots om ervaring op te doen met nieuwe manieren om inwoners en organisaties bij onze beleidsbepaling en besluitvorming te betrekken.

3.5.2 Overige en autonome ontwikkelingen

Veiligheidsregio

In de begroting 2024 van de Veiligheidsregio is rekening gehouden met de loon- en prijsontwikkeling die onze centrale raming overstijgt.

Netwerkbeheer

De aanbesteding van het nieuwe netwerk is opgeknipt in twee fases. Voor fase I worden alleen de initiële basisfunctionaliteiten opgeleverd. Bij fase II worden extra (security verhogende) functionaliteiten toegevoegd als ad-on om naar de doelsituatie toe te werken.

Afdracht archief Muiden naar Streekarchief

Een gemeente is volgens de archiefwet verplicht om na 20 jaar het te bewaren deel van het archief over te dragen aan een archiefbewaarplaats. De gemeente Gooise Meren heeft een overeenkomst met het

gemeentearchief Naarden om het archief naar hen over te brengen. Overbrengen betekent dus ook een verplaatsing van ons archief naar het gemeentearchief in Naarden. Wanneer het archief is overgebracht is dit openbaar. Burgers en bedrijven kunnen het archief daar inzien. Er kunnen hier wel uitzonderingen op zijn vanwege de AVG.

Het overgebrachte archief moet opnieuw worden beschreven door een gekwalificeerd persoon. Deze beschrijving zorgt ervoor dat informatie gemakkelijker terug te vinden is. Omdat de informatie op papier in de lengte der dagen moet worden bewaard, moet zij in speciale archiefdozen en archiefmateriaal worden verpakt.

3.5.3 Ruimte maken (oud voor nieuw)

Ontwikkelruimte organisatie

Bij het vormgeven van de 'toekomstgerichte organisatie', vooral het inspelen op de snel veranderende arbeidsmarkt, zijn we t.o.v. de omliggende gemeente succesvol. Deze organisatie van de toekomst moet nog verder worden vormgegeven. Hier maakt het zijn van een '60.000 + gemeente' deel van uit. Daar is op dit moment een aantal budgetten voor beschikbaar zoals het 'kweekvijver-budget', opleidingsbudget en het budget arbeidsmarkttoelage. Hierop kan een taakstelling van € 50 k worden toegepast.

Herprioritering toezicht Boa's

Gekozen kan worden voor minder toezicht door boa's, door herverdeling van taken.

3.5.4 Nieuwe investeringen

De investeringslijst is met betrekking tot mobiele werkplekken/devices en het programma Digitalisering aangevuld voor de jaren 2026 en 2027.

3.5.5 Financieel beeld

Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening (bedragen in € x 1.000)		Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026			-11.697	-11.345	-11.339	-11.339
<i>Overige en autonome ontwikkelingen</i>			<i>-180</i>	<i>-323</i>	<i>-180</i>	<i>-180</i>
Veiligheidsregio	S		-130	-130	-130	-130
Netwerkbeheer	S		-50	-50	-50	-50
Afdracht Muiden naar Streekarchief	I			-144		
<i>Nieuwe ambities</i>			<i>-624</i>	<i>-612</i>	<i>-608</i>	<i>-558</i>
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S		-232	-370	-366	-366
Advies Rekenkameronderzoek dienstverlening uitvoeren	I		-50			
Aanvragers beter informeren over de afhandeling van hun verzoek	I		-100	-50	-50	
Opvang van vluchtelingen/ asielzoekers realiseren	S		-192	-192	-192	-192
Nieuw Bibob-beleid	I		-50			
Inzet Bibob-coördinator voortzetten	S			PM	PM	PM
Inzet wijkadviseurs voortzetten	S			PM	PM	PM
<i>Ruimte maken (oud voor nieuw)</i>			<i>50</i>	<i>120</i>	<i>120</i>	<i>120</i>
Ontwikkelruimte organisatie	S		50	50	50	50
herprioritering toezicht BOA's	S		-	70	70	70
Totaal mutaties na begroting			-754	-815	-668	-618
Saldo Perspectiefnota 2024-2027			-12.451	-12.160	-12.007	-11.957

Programma 6 | Financieel gezond

3.6.1 Nieuwe ambities

Communicatieplan P&C- producten opstellen

We willen onze inwoners en bedrijven beter informeren over de inzet van de gemeentelijke middelen. Bij de besluitvorming over de financiële (P&C) producten, zoals de begroting en de jaarstukken, willen we de communicatie met raadsleden zo efficiënt mogelijk inrichten. Daarom maken we een communicatieplan. Daarbij onderzoeken we ook of en hoe we inwoners en bedrijven daar meer bij kunnen en willen betrekken.

Portefeuilleplan vastgoed

In het vastgestelde portefeuilleplan beschrijven we welke panden wij als gemeente in bezit hebben en hebben we bepaald welke hiervan essentieel zijn, welke strategisch zijn en welke we kunnen afstoten. In de komende jaren wordt dit plan uitgevoerd.

3.6.2 Overige en autonome ontwikkelingen

Geen.

3.6.3 Ruimte maken (oud voor nieuw)

Geen.

3.6.4 Nieuwe investeringen

Gemeentewerven (voorbereidingskrediet)

Omdat we teruggaan van drie naar twee werven, moeten er keuzes gemaakt worden voor investeringen in de resterende twee werven. Als eerste stap stellen we het programma van eisen en het krediet op.

3.6.5 Technische uitgangspunten

Loon- en prijsontwikkeling

Zoals afgesproken in Perspectiefnota 2021 gaan we voor de loon- en prijsontwikkeling uit van de cijfers uit de macro-economische verkenningen van het Centraal Planbureau in het voorjaar. Deze liggen ten grondslag aan de berekening van de meicirculaire (uitkering Gemeentefonds). Ook passen we, als afgesproken, een nacalculatie toe ten opzichte van de aannamen in voorgaand jaar.

Loonontwikkeling

De verwachte loonontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van dit voorjaar bedraagt voor 2024 5,2%. Er is daarnaast sprake van een zeer kleine nacalculatie 2023 (aannamen Perspectiefbrief 4,1%; o.b.v. actueel CEP: 4,0 %) van -0,1%. Daarnaast worden diverse werkgeverspremies aangepast. De meest opvallende is het vervallen van de premie voor het voorwaardelijk pensioen. De werkgeverslast daalt met bijna 1,4 %. Per saldo bedraagt de loonontwikkeling voor de komende begroting dan ruim 3,7%.

Prijsontwikkeling

De verwachte prijsindexatie voor 2024 bedraagt volgens het CEP 3,9%. Ten opzichte van de voor 2023 gehanteerde 2,8% is de inschatting van het CEP dat deze nu zal uitkomen op 5,9%, een toename van 3,1%. In totaal wordt dan voor 2024 rekening gehouden met een stijging van 7%. De uitgangspunten voor de prijsontwikkeling bepalen we van toepassing op zowel de lasten als de baten (huuropbrengsten, leges en (belasting)tarieven).

Bouwkostenstijging

In de Perspectiefbrief 2023 hebben we een aanvulling op de prijsontwikkeling geïntroduceerd, namelijk de bouwkostenstijging. Die bleek namelijk significant hoger dan de reguliere prijsontwikkeling. In navolging van die perspectiefbrief stellen we voor om de bouwkostenindex van het CBS² te hanteren voor de onderhouds- en herinrichtingsprojecten. We zien dat deze stijging gemiddeld 11,1 % is. Wij stellen voor deze 11,1% toe te passen op de investeringen en de onderhoudsvoorzieningen. Ook hier geldt, gelijk aan de toepassing bij de prijsontwikkeling, dat voor de jaren na 2024 geen rekening wordt gehouden met een meerjarige ontwikkeling.

Algemene uitkering

De uitkomsten van het CEP worden meegenomen in de komende meicirculaire. Omdat we voor onze meerjarenbegroting de methodiek van 'constante' prijzen hanteren, kijken we alleen naar de loon- en prijsontwikkeling van 2024. Op basis van rekenmodellen kunnen we globaal berekenen wat daarvan de invloed is op de uitkering uit het Gemeentefonds. Inmiddels circuleren in de media diverse berichten over bezuinigingen maar ook compensatie als opmaat naar de Voorjaarsnota van het kabinet. De meicirculaire, waarin deze voorjaarsnota financieel wordt vertaald naar de uitkering uit het Gemeentefonds, zal waarschijnlijk tijdens het bestuurlijk proces van deze perspectiefnota bekend worden. We zullen uw raad over eventuele afwijkingen en de consequenties daarvan informeren.

Kapitaallastenplafond

In de perspectiefnota 2021 is het kapitaallastenplafond geïntroduceerd. Aanleiding was de moeilijke financiële situatie waar we ons als gemeente in bevonden. De achterliggende gedachte van dat plafond is dat we ook de exploitatielast (lees: kapitaallasten) van nieuwe voorgenomen investeringen meenemen ten behoeve van een integrale afweging door de raad in de perspectiefnota. Met het plafond wordt de hoogte van de kapitaallasten in de verschillende begrotingsjaren bedoeld. De kapitaallasten kunnen dan samen met de financiële effecten van de andere ambities worden beoordeeld.

In de nu voorliggende perspectiefnota worden enkele nieuwe (toekomstige) investeringen opgevoerd maar zijn ook planningen van eerder voorgenomen investeringen aangepast. De jaarlijkse kapitaallasten worden door deze voorstellen lager en blijven daarmee onder het niveau van de jaarlijkse kapitaallastenplafonds in de huidige begroting.

3.6.5 Financieel beeld

Programma 6 Financieel gezond (bedragen in € x 1.000)		Struct / inc	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2023 - 2026			82.274	85.059	76.505	76.722
Financieel-technische uitgangspunten			1.327	641	43	117
Loonontwikkeling	S		-1.240	-1.240	-1.240	-1.240
Prijsontwikkeling	S		-2.600	-2.600	-2.600	-2.600
Bouwkostenstijging investeringen	S		-426	-672	-759	-937
Bouwkostenstijging onderhoud	S		-445	-445	-445	-445
Aanname loon-/prijscompensatie Alg uitkering	S		4.936	4.936	4.936	4.936
Kapitaallasten	S		1.101	661	150	402
Nieuwe ambities			4	-964	1.041	1.041
Doorwerking 1e Voortgangsverslag 2023	S		84	-904	1.101	1.101
Communicatieplan P&C producten opstellen	I		-20			
Portefeuilleplan vastgoed	S		-60	-60	-60	-60
Totaal mutaties na begroting			1.331	-323	1.085	1.158
Saldo Perspectiefnota 2024-2027			83.605	84.736	77.590	77.880

² Dit betreft het gemiddelde van de GWW index grond-, weg- en waterbouw januari 23 t.o.v. januari 22 en de index voor nieuwbouwwoningen; februari 23 t.o.v. februari 22.

4 Investeringsplan

Programma 1 Voor en van iedereen	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Renovatie veld 2 NVC Naarden	331.400	-			331.400					
Renovatie veld 3 SDO De Kuil Bussum	314.880	-	314.880							
Renovatie velden 1,3 en 4 HC Naarden	974.260	-	974.260							
Toplaag Veld 2 HCAW	105.000	-							105.000	
Toplaag Veld 3 HCAW De Vallei	70.000	-					70.000			
Toplaag veld 1 SDO Kuil	50.000	-					50.000			
Renovatie coating atletiek AV Tempo	325.000	-					325.000			
SP De Negen Morgen - S.C. Muidenberg toplaag veld 3	174.482	-			174.482					
SP Meerweg - B.F.C. toplaag veld 2,3 en 4	860.068	-			860.068					
SP Sportvallei H.C.A.W. toplaag veld 1	111.320	-			111.320					
subtotaal Sport (incl. BTW)	3.316.410	-	1.289.140	-	1.477.270	-	445.000	-	105.000	-
Vervanging speeltoestellen	408.375	-	102.094		102.094		102.094		102.094	
Spelen Spiegelstraat e.o.	31.053	-			27.948		3.105			
Spelen Graaf Wichmanlaan e.o.	32.220	-	19.332		12.888					
subtotaal Speelvoorzieningen	471.648	-	121.426	-	142.930	-	105.199	-	102.094	-
Programma 1 Voor en van iedereen	3.788.058	0	1.410.566	0	1.620.200	0	550.199	0	207.094	0

Programma 2 Kansrijk opgroeien	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Renovatie Julianaschool kwartln	2.230.482	-	178.439		1.539.282		512.761		-	
Renovatie RK Montessorieschool	6.652.532	-	-		-		552.840		6.099.692	
Renovatie Vituscollege	13.051.920	-	-		-		-		13.051.920	
Nieuwbouw St. Vitus Mavo	4.640.760	-	403.201		4.237.559		-		-	
Renovatie Vondel school	3.795.682	-	3.795.682		-		-		-	
Renovatie Goois Lyceum	-	-	-		-		-		-	
Renovatie Willem de Zwijger	18.386.808	-	9.193.404		9.193.404		-		-	
Renov 2e fase Bussumse Montessorieschool	2.176.075	-	-		-		-		2.176.075	
Nieuwbouw ONS/KC De Meerstroom	2.122.082	-	2.122.082		-		-		-	
Minister Calsschool	2.279.761	-	-		1.824.009		455.752		-	
subtotaal Onderwijshuisvesting	55.336.102	-	15.692.808	-	16.794.254	-	1.521.353	-	21.327.687	-
Programma 2 Kansrijk opgroeien	55.336.102	-	15.692.808	-	16.794.254	-	1.521.353	-	21.327.687	-

3

³ Deze planning van renovatie dan wel nieuwbouw is gebaseerd op het in 2018 vastgestelde IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) en betreft nog geen geactualiseerde cijfers. Binnenkort leggen we u een nieuw voorstel voor. Afhankelijk van de keuzes wordt de meerjarenbegroting bijgesteld. Gelet op de stijgende bouwkosten zal dit om substantiële aanpassingen gaan.

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Wegen Herenstraat e.o. Pj 189	84.760	25.000	-	-	42.380	25.000	42.380	-		
Wegen Spiegelstr. e.o. Pj 194	499.476	100.000	449.528	50.000	49.948	50.000	-	-		
Veldweg Wegen	70.296	-	-	-	24.185	-	46.111	-		
Olmenlaan wegen	337.188	75.000	-	-	-	-	168.594	37.500	168.594	37.500
Veerstraat/Veerplein wegen	1.328.442	-	664.221	-	664.221	-	-	-		
Wegen Slochterenlaan e.o.	455.092	150.000	-	-	-	-	227.546	75.000	227.546	75.000
GOMM Muiderberg, Dorpsstraat	788.057	100.000	135.000	-	300.000	100.000	353.057	-		
GOMM Muiderberg, Tesselschadelaan	429.458	100.000	64.418	-	64.419	-	225.466	100.000	75.155	
GOMM Muiderberg, Brink	748.544	100.000	-	-	-	-	374.272	-	374.272	100.000
Wegen Graaf Wichmanlaan e.o.	2.927.084	-	1.756.250		1.170.834					
subtotaal Wegen	7.668.397	650.000	3.069.417	50.000	2.315.987	175.000	1.437.426	212.500	845.567	212.500
Zonnegeluidswal Naarderwoonbos	421.314	100.000	421.314	100.000						
Abri/voetgangersbruggetje	1.000.000	-	1.000.000	-						
subtotaal Civiele kunstwerken	1.421.314	100.000	1.421.314	100.000	-	-	-	-	-	-
Op.verl. Herenstraat e.o. Pj 189	61.718	-	-		30.859		30.859			
Op.verl. Nieuwe Spiegelstr. e.o. Pj 194	295.659	-	266.093		29.566		-			
Olmenlaan OV	149.982	-	-		-		74.991		74.991	
Veerstraat/Veerplein OV	166.265	-	83.133		83.132		-			
Veldweg OV	51.265	-	-		5.265		46.000			
OV Graaf Wichmanlaan e.o.	495.122	-	297.073		198.049		-			
OV Slochterenlaan e.o.	325.430	-	-		-		162.715		162.715	
GOMM Muiden Vesting Oost	33.376	-	11.125		16.688		5.563			
GOMM Muiderberg, Kocherplantsoen OV	56.462	-	-		56.462		-			
OV Burg van Wettumweg	83.500	-	83.500		-		-			
subtotaal Openbare verlichting	1.718.779	-	740.924	-	420.021	-	320.128	-	237.706	-

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Riolering Herenstraat e.o. Pj 189	670.070	-	-		335.035		335.035			
Riolering Spiegelstr. e.o. Pj 194	2.565.157	-	2.308.641		256.516		-			
Veldweg riool	518.047	-	-		26.158		491.889			
Riolering Oostereng deelplan 1	2.054.000	-	-		-		1.027.000		1.027.000	
Riolering Graaf Wichmanlaan eo	3.578.980	-	2.147.388		1.431.592		-			
CB Riolering Olmenlaan	884.300	-	-		-		442.150		442.150	
Riolering Slochterenlaan e.o.	2.394.302	-	-		-		1.197.151		1.197.151	
GOMM Muiden, Vesting Oost	1.066.755	-	188.251		658.878		219.626			
GOMM Muidenberg, Dorpsstraat	5.611.630	-	1.150.000		2.230.815		2.230.815			
GOMM Muidenberg, Tesselschadelaan	2.229.980	-	272.998		272.998		1.262.988		420.996	
GOMM Muidenberg, Brink	5.581.334	-	0		0		2.790.666		2.790.668	
Lorentzweg-Pr. Beatrixplantsoen riolering	6.522.299	-	0		6.522.299					
Hemelwateropgaven duurzaam en klimaat	1.040.895	-			346.965		346.965		346.965	
subtotaal Riolering	34.717.749	-	6.067.278	-	12.081.256	-	10.344.285	-	6.224.930	-
Plantsoen Spiegelstr. e.o. Pj 194	72.124	-	64.912		7.212		-		-	
Olmenlaan groen	46.425	-	-		-		23.212		23.213	
Modernisering parkeervoorziening (PN18)	257.000	-	257.000		-		-		-	
Vervangen populieren Gooimeer fase 2	114.000	-	114.000		-		-		-	
Vervangen populieren Gooimeer fase 3	114.000	-	-		-		-		114.000	
Groen Graaf Wichmanlaan e.o.	87.148	-	52.289		34.859		-		-	
Groen Slochterenlaan e.o.	92.050	-	-		-		46.025		46.025	
GOMM Muidenberg, Tesselschadelaan	91.297	-	13.695		13.695		47.930		15.977	
Vervangingsinvesteringen groen	534.766	-	267.383		267.383		-		-	
subtotaal Groen	1.408.810	-	769.279	-	323.149	-	117.167	-	199.215	-
DAF vrachtwagen	213.000	-	213.000							
Volkswagen Transporter	79.000	-	79.000							
Shovel	68.000	-	68.000							
Nissan Primastar	54.000	-	54.000							
Volkswagen Transporter (VD-774-G) (2)	79.000	-	79.000							
subtotaal Tractie	493.000	-	493.000	-	-	-	-	-	-	-
Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving	47.428.049	750.000	12.561.212	150.000	15.140.413	175.000	12.219.006	212.500	7.507.418	212.500

Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Vestingwallen Muiden, fase 2	1.483.000	800.000	685.000	600.000	456.000	200.000	342.000			
Havenkom Naarden	-	-								
subtotaal gebiedsontwikkeling	1.483.000	800.000	685.000	600.000	456.000	200.000	342.000	-	-	-
Parkeergarage De Olmen	8.398.000	-	2.853.000		5.545.000					
Modernisering parkeervoorziening (PN18)	257.000	-	257.000		-		-		-	
Parkeerverwijssysteem 2025	80.000	-	-		80.000					
subtotaal parkeren	8.735.000	-	3.110.000	-	5.625.000	-	-	-	-	-
<i>verkeersveiligheidsknelpunten</i>										
Strategisch Plan Verkeersveiligheid	-	-	-	-	-					
Verkeersmaatregelen Hocras locatie	1.500.000	-	100.000		1.400.000					
Brinklaan Noord	150.000	65.000	150.000	65.000						
Amersfoortse straatweg (uitvoering)	350.000	-			350.000					
Laarderweg	300.000	120.000					300.000	120.000		
Dr. F. van Eedenweg	250.000	92.000					250.000	92.000		
Landstraat	1.250.000	500.000							1.250.000	500.000
schoolzones	600.000	-	150.000		150.000		150.000		150.000	
Autoluw maken centra Muiden uitvoering	150.000	-	150.000							
<i>Hoogwaardig fietsnetwerk</i>	-	-								
Aanleg fietsroutes/straten reg.ovk 2023	685.000	420.000	685.000	420.000	-					
Aanleg fietsroutes/straten reg.ovk 2024	685.000	420.000	-	-	685.000	420.000				
Vrijliggend fietspad Mariahoeveweg	655.000	495.000			200.000		455.000	495.000		
Herenstraat fietsstraat	75.000	30.000	75.000	30.000						
subtotaal mobiliteit	6.650.000	2.142.000	1.310.000	515.000	2.785.000	420.000	1.155.000	707.000	1.400.000	500.000
Programma 4 Economisch vitaal en bereikbaar	16.868.000	2.942.000	5.105.000	1.115.000	8.866.000	620.000	1.497.000	707.000	1.400.000	500.000

Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Mobiele werkplekken/devices	848.000	-	212.000		212.000		212.000		212.000	
Fysieke hosts, acces switches,wifi	300.000	-	150.000		150.000					
Vaste werkplekken (schermen)	140.000	-	-		-		140.000			
Taperobot / server dedicated	60.000	-	-		60.000					
Devices & raadomgeving (3 jr)	132.500	-	-		-				132.500	
Programma digitalisering	1.500.000	-	450.000		350.000		350.000		350.000	
Nieuwe werkplek en serveromgeving	1.700.000	-							1.700.000	
subtotaal Automatisering	4.680.500	-	812.000	-	772.000	-	702.000	-	2.394.500	-
Kantoormeubilair (bureaus)	57.000	-	-		57.000					
Kantoormeubilair verg.tafels en -stoelen	185.160	-	-		185.160					
Kantoormeub. AV app./toegangsbeveiliging	456.000	-	100.000		356.000					
Keukenapparatuur	30.000	-			30.000					
subtotaal Kantoormeubilair	728.160	-	100.000	-	628.160	-	-	-	-	-
Programma 5 Duidelijke en transparante dienstverlening	5.408.660	-	912.000	-	1.400.160	-	702.000	-	2.394.500	-

Programma 6 Financieel gezond	Totaal Uitgaven t/m 2027	Totaal inkomsten t/m 2027	Uitgaven 2024	Inkomsten 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Uitgaven 2026	Inkomsten 2026	Uitgaven 2027	Inkomsten 2027
Renovatie Gemeentewerven (Voorbereidingskrediet)	150.000	-	150.000							
subtotaal Gebouwen	150.000	-	150.000	-	-	-	-	-	-	-
Programma 6 Financieel gezond	150.000	-	150.000	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Programma's	128.343.869	4.065.000	35.574.586	1.265.000	43.741.027	1.380.000	16.191.558	707.500	32.836.699	712.500